

18 تیر در گذر تاریخ

* رحلت آیت الله «سیدکاظم اخوان مرعشی» مدرس برجسته حوزه علمیه مشهد (1381 ش) اشاره:

آیت الله سیدکاظم اخوان مرعشی در سال 1298 ش (1327 ق)، توأم با برادرش آیت الله سیدمهدی، در نجف اشرف و در بیت علم و تقوا زاده شد. وی در پنج سالگی پدر عالم خود را از دست داد ولی این امر، خللی در اراده او ایجاد نکرد و به فراگیری علوم اسلامی همت ورزید. از این رو در سیزده سالگی راهی حوزه علمیه قم شد و به تحصیل خود ادامه داد. آیت الله اخوان مرعشی با پشت سر گذاشتن سطوح حوزه، در درس‌های خارج آیات عظام: سید محمد حجت کوه کمره‌ای، سیدمحمدتقی خوانساری، امام خمینی و بیش از همه به درس‌های آیت الله بروجردي حاضر شد و مبانی علمی‌اش را استوار ساخت. ایشان در 32 سالگی و پس از اقامت هفده ساله در قم، به نجف رفت و علاوه بر تحصیل در محضر آیت الله سید عبدالهادی شیرازی، به تدریس سطوح عالی حوزه پرداخت. آیت الله اخوان مرعشی، پس از بیست و دو سال اقامت در نجف، در سال 1350 ش به ایران بازگشت و پس از اقامتی دو ساله در قم، به عزم مجاورت امام رضا(ع) در مشهد مقدس به تالیف، تدریس و افتا و اقامه جماعت مشغول شد. معظم له در اوج‌گیری نهضت اسلامی مردم مشهد علیه رژیم پهلوی نقش اساسی داشت، خانه‌اش کانون رایزنی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها بود و در شکستن محاصره بیمارستان امام رضا(ع) مردانه اقدام نمود. وی پس از پیروزی انقلاب هم چند بار به جبهه‌های نبرد حق علیه باطل شتافت و در تقویت روحیه رزمندگان اسلام، تلاش فراوانی از خود نشان داد. برخی از آثار آیت الله اخوان مرعشی عبارتند از: مناسک حج، حاشیه بر عروة الوثقی، شرح عروة الوثقی و تقریرات درس فقه آیت الله بروجردي. آن فقیه بزرگوار سرانجام در هجدهم تیرماه 1381 ش برابر با 27 ربیع الثانی 1423 ق در 83 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییع با شکوه، در رواق دارالزهد حرم مطهر امام رضا(ع) به خاک سپرده شد.

* درگذشت عالم پارسا آیت الله حاج شیخ علی پناه اشتهاردی (1387 ش) اشاره:

شیخ علی پناه اصلانی اشتهاردی سال 1296 در بخش اشتهارد کرج دیده به جهان گشود و از 12 سالگی به فراگیری علوم اسلامی در زادگاه خویش پرداخت و پس از طی مراحل مقدماتی، سال 1320 به حوزه علمیه قم مهاجرت کرد. درس اخلاق آیت الله اشتهاردی در مدرسه فیضیه بین فضلا و طلاب زبانزد بود و آن عالم ربانی هر شب نماز مغرب و عشا را در مدرسه فیضیه اقامه می‌کرد.

* درگذشت کریم امامی (1384 ش)

* در گذشت مهدی آذر یزدی نویسنده داستانهای کودک و نوجوان (1388 ش) اشاره:

مهدی آذر یزدی نویسنده معروف داستانهای کودکان بسال ۱۳۰۱ در خرمشاه حومه یزد متولد شد. در ۱۳۲۲ به تهران آمد و مقیم تهران گردید. تحصیلات او بیشتر در حوزه های علمی و دینی قدیم انجام شده است. قبل از آنکه به کار نگارش داستانهای کودکان به پردازد، به مشاغل گوناگون و از جمله عکاسی و کتابفروشی اشتغال داشته است. وی از سال ۱۳۳۶ با توجه به زمینه و مطالعات وسیع قبلی اش شروع به نوشتن داستانهای گوناگون برای کودکان نمود. وی با انتخاب سبک بخصوصی در تهیه و نگارش داستانهایش بصورت یکی از نویسندگان ورزیده و مطلع داستانهای کودکان در ادبیات معاصر ایران در آمده است. پنج کتاب در مجموعه « قصه های خوب برای بچه های خوب « و پنج کتاب کوچکتر در مجموعه « قصه های تازه از کتابهای کهن « انتشار داد. آذر یزدی ترجمه ای بنام « گربه ناقلا « و حکایت منظومی بنام « شعر قند و عسل « و همچنین دو کتاب آموزشی بنام « خود آموز عکاسی و خود آموز شطرنج « دارد.

* تولد احمد پژمان موسیقی دان (1314 ش)

* ثبت مسجد وکیل شیراز (فارس) در فهرست آثار ملی ایران (1311 ش) اشاره:

مسجد وکیل شیراز در مجموعه بناهای زندیه، در کنار بازار وکیل و حمام وکیل در مرکز این شهر قرار دارد. این بنا یکی از بناهای زیبا و بسیار مستحکم دوره زندیه می‌باشد که از لحاظ هنری و معماری دارای اهمیت زیادی است، این مسجد بدستور کریم خان زند ساخته

شده‌است. طرح این مسجد دو ایوانی بوده و دارای دو شبستان جنوبی و شرقی است. شبستان جنوبی با ستون‌های سنگی یکپارچه و ماریچ از شاخه‌های معماری ایرانی واز مناطق دیدنی این مسجد است که دارای ۴۸ ستون سنگی یکپارچه می‌باشد. مساحت این شبستان در حدود ۵ هزار متر مربع است و منبر چهارده پله‌ای یکپارچه از سنگ مرمر از زیباییهای قسمت شبستان می‌باشد.

گویند به فرمان کریم خان این سنگ از مراغه به شیراز آورده شد. در سمت شمال مسجد طاق بلند و مهمی ساخته شده که به طاق مروارید معروف است و در دور این طاق با قلم درشت و خط ثلث عالی یکی از سوره‌های قرآن به صورت هلالی نوشته شده‌است. این مسجد بر طبق بافت معماری سنتی این مرز و بوم در یک مجموعه اجتماعی قرار گرفته و هماهنگی زیبایی را در پیوند دین و دنیا، بوجود آورده‌است. کاشی کاری صحن و ایوان‌های شمالی و جنوبی نیز بسیار زیبا و از انواع هفت رنگ و معرق می‌باشد. مسجد وکیل در سفرنامه به سوی اصفهان پیرلوتی این گونه معرفی شده‌است: «#171؛ امروز خوشبختانه موفق شدم وارد مسجد کریم خان شوم بی شبهه اگر مدتی در این جا بمانم به همه محل‌هایی که دخول به آنها اکنون به طور کامل برایم ممنوع است، وارد می‌شوم. مردم این شهر نسبت به من بسیار ملایم و مهربانند. خطوط و نقوش معماری مسجد، ساده و بی آرایش است، ولی در همه جا، میناکاری و رنگ‌های سبز و قرمز دیده می‌شود و این تجمل به حد افراط رسیده‌است هیچ قسمتی از دیوار را نمی‌توان یافت که به دقت میناکاری نشده باشد. اکنون در کاخی لاجوردین و فیروزه فام هستیم. این بنا به شماره 182 در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید.

* خروج میرزا کوچک خان جنگلی از رشت در پی فعالیت های کمونیستی در این شهر (1299 ش) اشاره:

یک ماه پس از اعلام حکومت جمهوری در گیلان توسط انقلابیون جنگلی، قزاقان حمله کننده به گیلان با آتش توپ‌های کشتی‌های جنگی ارتش سرخ روسیه متلاشی شدند. اما مدتی بعد، اعضای حزب عدالت وابسته به روسیه، برخلاف توافق قبلی مبنی بر خودداری از تبلیغات کمونیستی، به ترویج مرام کمونیسم در شهر رشت پرداختند. این موضوع، میرزا کوچک خان راچنان ناراحت ساخت که در هجدهم تیرماه 1299 ش، به فومن رفت. پس از خروج اعتراض‌آمیز میرزا از رشت، در این شهر کودتای سرخ صورت گرفت و بلشویک‌ها اداره امور را به دست گرفته، جنایات بسیاری انجام دادند.

9 جولای در گذر تاریخ

* وقوع توفان سهمناک در خلیج بنگال و نابودی 300 هزار نفر از مردم منطقه (1737م)

* استقلال کامل آرژانتین از استعمار اسپانیا (1816م)

* تولد #171؛ نیکولاس تسلا» فیزیک‌دان معروف اهل یوگسلاوی (1856م)

* تولد #171؛ جیمز تفتس» جامعه‌شناس و فیلسوف امریکایی (1862م)

* آغاز دوباره جنگ میان اعراب و اسرائیل پس از تشکیل رژیم صهیونیستی (1948م)

* مرگ #171؛ ارنست همینگوی» داستان‌سرا و نویسنده معروف امریکایی (1961م)

* درگذشت #171؛ کیم ایل سونگ» سیاست‌مدار برجسته کره‌ای و رهبر کره شمالی (1994م)